

## Avsnitt 64: Dyskalkyli – Så utreds det

**INFORÖST:** Vi på Specialpedagogiska skolmyndigheten arbetar för att alla barn, elever och vuxenstuderande oavsett funktionsförmåga ska nå målen för sin utbildning. I podden förklarar, fördjupar och diskuterar vi specialpedagogik och ger goda råd till dig som arbetar i eller har barn som går i förskolan och skolan.

**INTERVJUARE:** Hej och välkomna till Specialpedagogiska skolmyndighetens podd Lika värde. Vi spelar in dagens samtal på distans och det kan påverka ljudet, så därför vill jag berätta det för er som lyssnar. I dag ska vi prata om räkne- och matematiksvårigheter och det som heter dyskalkyli. Och med mig i dagens samtal har jag Jonas Walfridsson, som är logoped på logopedkliniken vid Danderyds sjukhus, som är en av de få logopedmottagningar där man utreder dyskalkyli och räkningsvårigheter. Och med är också Jessica Borglund som arbetar som rådgivare på SPSM och ofta ger råd kring räkningsvårigheter och dyskalkyli. Varmt välkomna hit, båda två.

**JONAS:** Tack så mycket.

**JESSICA:** Tack så mycket.

**INTERVJUARE:** Och för ett tag sedan så tog ju vi i vår podd här upp ämnet matematiksvårigheter och dyskalkyli. Och till dig som lyssnar så vill jag tipsa om avsnitten 23 och 50, som handlar just om matematiksvårigheter, räkningsvårigheter och dyskalkyli. Och då har vi haft fokus på vilket stöd man som

elev kan behöva och vägar framåt då för dig som arbetar som lärare. Och de finns där poddar finns och sökvägarna hittar man alltid på vår webbplats spsm.se. Men innan vi går vidare i samtalet om det här ämnet så skulle jag också vilja att ni kort berättar vad dyskalkyli eller specifika räknesvårigheter, som det också kallas, är för något. Och jag har ju tänkt och pratat om det här som matematiksvårigheter, men då har ni, Jessica och Jonas, sagt att egentligen är räknesvårigheter ett bättre begrepp för att beskriva vad det är det handlar om. Så ni får jättegärna också förklara det, varför det är ett bättre begrepp.

JONAS:

Ja. Nej, men matematiksvårigheter är ju ett väldigt brett, väldigt generellt begrepp, som man säger då, som kan användas för att beskriva olika typer av svårigheter som har med matematisk inläring att göra då. Sen finns det då något som heter dyskalkyli och det är alltså specifika räknesvårigheter och då innebär det att man har framför allt svårt med det här allra mest grundläggande inom matematiken. Taluppfattning, de fyra räknesätten, men det kan vara så att man faktiskt har lite lättare för högre matematik, så därför kan det vara missvisande att säga matematiksvårigheter.

INTERVJUARE:

Hur brukar man då upptäcka att ett barn eller en elev har de här räknesvårigheterna eller det som är dyskalkyli och hur vanligt är det egentligen, vad säger du Jonas?

JONAS:

Ja, alltså upptäckten brukar ofta ske ganska så sent, det är så att till att börja med, för att komma ... för en dyskalkyliutredning så ska man ha gått sex terminer i grundskolan, man ska alltså ha gått ut årskurs tre, så det är

tidigast i årskurs fyra då som man kommer hit för en utredning och kan få själva diagnosen. Men det innebär inte att svårigheterna inte kan ha tagit sig uttryck tidigare. Har man dyskalkyli så är det någonting man har med sig från väldigt tidigt och som då normalt ger sig till känna redan i förskoleklass på olika sätt, att man kanske inte har samma intresse som andra för att till exempel dela frukt och det här när man börjar resonera numeriskt och matematiskt på en väldigt grundläggande nivå.

**INTERVJUARE:** Och jag har förstått att det är logopederna som i huvudsak utreder om det är så att en elev har dyskalkyli, och hur går en utredning till egentligen och vad är det ni testar hos eleven för att kunna få underlag?

**JONAS:** Ja, utredningen är ganska bred, den består av flera delar. Det börjar med en remiss som inkommer till oss på mottagningen som gör de här utredningarna, och ofta är det skolelever som kommer. Men det kommer även vuxna hit för en utredning. Och i remissen så finns en beskrivning vad det är som gör att man misstänker att en viss individ skulle kunna ha dyskalkyli. Och remissen åtföljs också av ett pedagogiskt underlag då den närmast berörda läraren har varit med och fyllt i och svarat på ungefär 20 frågor. Och det använder vi oss av som ett underlag, och sen är det också ett inledande samtal med patienten, som eleven blir när man kommer hit till sjukhuset där utredningarna görs, och vårdnadshavaren, där man gör en djupdykning i ja, orsaken till att man misstänker dyskalkyli. Hur har den tidigare räkneutvecklingen sett ut, hur lär sig eleven rent generellt. Det är en del i utredningen. Och den andra är att

vi administrerar ett ganska omfattande testbatteri, kan man säga, där vi tittar på både specifika, numeriska förmågor, som man antar är i princip medfödda då. Och då syftar jag på bland annat antalsuppfattning och mängduppfattning. Vi tittar ...

INTERVJUARE: Så det är det som är numeriska förmågor?

JONAS: Ja, precis, grundläggande numeriska förmågor, kan man säga, antalsuppfattning, mängduppfattning, men också då symbolförståelse, att förstå exempelvis vad siffran fem betecknar för någonting. Men vi tittar också på mer ... det man kallar för mer generella, mer allmänna kognitiva förmågor, till exempel arbetsminne, visuell perception, alltså hur eleven kan tillgodogöra sig visuell information. Rumsuppfattning, logik, språk och läsning är man också inne och berör.

INTERVJUARE: Vad är det det ger då, är det bara inom det som traditionellt är ämnet matematik eller undersöker ni det på lite andra sätt också?

JONAS: Ja, alltså vi tittar på olika kognitiva förmågor som man vet från forskning är väldigt viktiga för att lära sig att räkna, och där vi vet att nedsättningar i exempelvis antalsuppfattning, har man en nedsatt grundläggande sån förmåga så brukar det göra att det blir svårt att tillägna sig symbolspråket inom matematiken, alltså räkneord och siffror och förstå vad de står för. Så att kan man då exempelvis påvisa att en elev har en nedsättning i den förmågan och man ser att det också rör sig om en ganska så svag taluppfattning, och framför allt att den här eleven har

bekymmer med den enklaste aritmetiken, alltså att räkna, addera och subtrahera inom låga talområden, då kan man misstänka dyskalkyli.

INTERVJUARE: Mm. Är det bara inom matematiken som det blir svårigheter om man har den här specifika räknesvårigheten eller påverkar det fler ämnen?

JONAS: Ja, det är jättebra att du tar upp det, för att jag tror att en vanlig missuppfattning är att man ser på dyskalkyli som matematiksvårigheter, att man kanske ibland gör en koppling till själva matematikämnet och tänker sig att det ska vara de elever som har allra svårast med matematik som kan befaras ha dyskalkyli. Men så behöver inte alls vara fallet, utan det här kan vara en elev som som sagt har väldigt kämpigt just med uträkningar men i viss mån kanske hänger med i andra delar av matematikämnet. Och sen finns det ofta en röd tråd såtillvida att i andra ämnen behöver man också hantera numerisk information, med siffror, resonera kvantitativt matematiskt. Och det rör sig både om andra teoretiska ämnen och praktiska estetiska ämnen. Slöjd är exempelvis ett sånt ämne, för där behöver man mäta, man behöver uppskatta hur mycket trä eller tyg behöver jag här. Och kanske använda sig av mallar och förlagor. Så där är ett exempel på ett ämne där dyskalkyli brukar kunna ge sig till känna.

INTERVJUARE: Men tänker, nu har du beskrivit just hur det här med räknesvårigheter, Jonas, kan påverka när det kommer till skolan. Men det låter också som att det är en ... att det också borde få konsekvenser för personer i vardagen. Vad tänker du, vad ser du där?

JONAS: Ja, nej, men det är absolut viktigt och man kan säga att det är mycket det som motiverar att det här faktiskt är en medicinsk diagnos, det ställer till det inte bara i arenan skolan, utan också faktiskt utanför skolan och gör det svårt att fungera självständigt. Och det är någonting som blir allt tydligare då ju äldre man blir, om man nu har den här problematiken. Det som är allra vanligast är att man har en nedsatt tidsuppfattning, alltså en nedsatt känsla för tid, svårt att avgöra och känna hur lång tid är fem minuter eller när behöver jag bege mig hemifrån om jag ska vara på den här platsen vid den här tiden. Så tidsuppfattningen är ofta ett stort problem. Ofta har man också besvär med att lära sig klockan, kanske allra främst den analoga men inte sällan digital också. Ett par saker till är att man brukar kunna ha svårt att skilja mellan höger och vänster och men lokalsinne helt enkelt, men det är inte alltid det förhåller sig på det viset. Pengar är också ofta ett bekymmer, att ha en reell uppfattning om pengars värde och kunna hantera dem. Det kan finnas andra saker också i vardagen men det där är kanske de största problemområdena för någon med dyskalkyli, även om jag vill betona att det ser inte riktigt likadant ut för alla.

INTERVJUARE: Nu är du logoped, som ju gör den här utredningen. Vad är det du kan se i en utredning kontra en undervisande lärare, vad har du liksom med dig för glasögon?

JONAS: Ja, men det är att som logoped har jag ju ett medicinskt perspektiv, kan man säga, ett neuropsykologiskt perspektiv och inte ett pedagogiskt. Så jag bedömer inte elevens samlade ämneskunskaper i matematik, utan jag tittar mer på

hur ser den här elevens förutsättningar ut för att lära sig att räkna på en funktionell nivå, är de normala. Och om de är det, ja, då kan man kan misstänka att faktorer som bristande färdighetsträning eller täta lärarbyten eller låg motivation kan ligga bakom att den här eleven har det kämpigt, medan om man då finner att det finns en specifik nedsättning i de här förmågorna som behövs för att lära sig att räkna så är det viktigt att informera närmast berörda pedagoger om att den här eleven har faktiskt inte samma förutsättningar som de flesta klasskamrater.

INTERVJUARE: Just det. På hur många platser finns det då möjlighet för ... alltså om man har den här misstanken om att en elev behöver göra den här utredningen om räknesvårigheter, var kan man vända sig då, hur kommer man i kontakt med er som gör den typen av utredningar?

JONAS: Ja, då är det så att för en tid så att säga, för ett tag sen då, för ett antal år sen, så var det ju i huvudsak här på Danderyds sjukhus där jag arbetar som man har gjort de här utredningarna. Men sedan ungefär fem år tillbaka, något mindre, så är det i fler regioner också, bland annat då i Region Skåne, i Region Östergötland och i Region Örebro län. Så det är de regionerna man gör det här på regional nivå. Och så tror jag mig veta delvis i Region Västmanland, möjligen delvis också i Region Västerbotten. Men det här är vad jag känner till.

INTERVJUARE: Och då om det finns behov av utredning, hur går man tillväga om man inte bor där?

- JONAS: Då är det så att sen 2015 så finns det en paragraf i nya patientlagen som kom då, som säger att man har rätt att uppsöka vård som saknas i den region där man bor, i en annan region där motsvarande vård kan erbjudas. Så det innebär att vi tar emot här patienter från ... även från stora delar av norra Sverige, från Västsverige också och Mellansverige.
- INTERVJUARE: Just det. Jag tänker nu har vi pratat om förutsättningarna att ta reda på och hur man tar reda på vad det visar men tänker om vi nu går över till skolans värld och pratar lite om vad man då kan ha för nytta av en diagnos av det här slaget som rör de här specifika räknesvårigheterna. Vad ser ni där, Jonas och Jessica, på vilket sätt är det viktigt att ha den här kunskapen?
- JONAS: Just det här som jag nämnde, att det ger faktiskt en förklaring till de här svårigheterna, och den säger något om elevens förutsättningar. Och om det nu visar sig att de inte är vad man normalt förväntar sig så behöver man förhålla sig till det i skolan, då måste skolan anpassa sig efter den här elevens förutsättningar, för annars blir det en obalans där. Man kan liksom inte ställa samma krav inom vissa delar av matematiken, åtminstone på den här eleven, som man normalt gör på en elev i den åldern.
- INTERVJUARE: Vad tänker du, Jessica?
- JESSICA: Ja, men jag tänker, Jonas, jag skulle ... Hur brukar det gå till när ni har gjort en sån här utredning, hur brukar den här återkopplingen gå till, vilka är det ni träffar då i ett första skede? Om ni har till exempel utrett en elev i mellanstadiet.



- JONAS: Ja, då är det så att efter utredningen så informerar vi vårdnadshavare om vad vi bedömer att det här har visat. Och sen är det så att vi bjuder in eller vi uppmuntrar föräldrarna kanske att ta kontakt med närmast berörd personal på skolan, för att vi tycker att det är viktigt att få förmedla slutsatsen av utredningen, oavsett vad den har visat, kan man säga. Och det tycker vi faktiskt blir allra bäst om man får möjlighet att träffa närmast berörda lärare för ett samtal. Som komplement då till den här skriftliga dokumentationen som utredningen också utmynnar i, ett ganska fylligt utlåtande där vi ger åtgärdsförslag bland annat.
- JESSICA: Ja, för jag tänker att det borde vara ... att det är väldigt viktigt att få till det här mötet med skolan så att de lärare som undervisar eleven får kännedom om de förutsättningar som ni har ringat in, förutsättningar som kanske kan vara en styrka i räknandet och förutsättningar som innebär utmaningar. För att det här är ju det viktigaste egentligen kanske i att ... när eleven har fått en diagnos. Och jag tänker att hur skolan ska förvalta den kunskapen som har kommit fram genom en diagnos, så att det inte bara blir ett papper som sätts in i en pärm.
- JONAS: Precis.
- JESSICA: Och att man som lärare där kanske kan få möjlighet att ställa lite frågor, för jag tänker att när ni har ringat in de här förutsättningar, hur kan jag då omsätta den informationen till att göra så bra och utvecklande stödinsatser som möjligt för just den här eleven.

- JONAS: Det är precis det som är vår målsättning också med utredningen.
- JESSICA: Ja. Och jag tänker vi har ju ett sånt exempel i vårt stödmaterial. I en av våra filmer där så berättar Noah om hur god hjälp han har haft av sin lärare i och med att ni har samarbetat i samband med den här utredningen. För läraren, han läste på en hel del om vad det innebär att ha en specifik räkneshårighet. Och sen så blev han varse om att just Noah har lättare om han får se saker och ting i bilder och han tycker att geometri är en av de enkla delarna. Hur kan jag då omsätta och använda det i den övriga matematikundervisningen så att Noah kan använda sina styrkor så mycket som möjligt, och det berättar Noah har hjälpt honom supermycket.
- JONAS: Det är väldigt roligt att höra.
- INTERVJUARE: För då blir det som vägen in till ämnet, kan man säga, man går via det som eleven känner blev enklare.
- JESSICA: Precis, ja.
- INTERVJUARE: Men vad är det ... Jag tänker då Jessica, du som har jobbat i skolan och som också möter många skolor i ditt uppdrag som rådgivare, vad är det du ser händer efter en utredning när en elev har fått sin diagnos och kommer till skolan, vad är liksom önskeläget, om man säger så?
- JESSICA: Ja, men önskeläget är egentligen lite av det som Noah här berättade, att man tillsammans kommer till en insikt i hur man utifrån det som står i utredningen kan skapa så bra förutsättningar i undervisningen som möjligt. Och

utmaningen är nog just det här att det inte bara blir ett papper som sitter i en skärm eller att man tittar i de rekommendationer som kanske har skrivits i utredningen och inte omsätter dem till hur undervisningssituationen ser ut i tillräckligt hög utsträckning. Så just det här med att förvalta en utredning och titta på den varje år egentligen inför planerandet av undervisningen tycker jag är viktigt.

JONAS: Mm.

INTERVJUARE: Mm. Vad är era erfarenheter då? Jag tänker både Jonas, du som gör utredningar och möter verksamheter, och du också Jessica som möter skolor. Hur brukar det här fungera i dag, skulle ni säga? Vad är din erfarenhet, Jonas?

JONAS: Ja, jag kan svara snabbt på det. Där är det ju ett problem att vi ... Vår insats består just i att genomföra den här utredningen då och lämna ifrån oss dokumentation och skriftligt och även gärna muntligt informera närmast berörda, alltså eleven själv då, vårdnadshavare, skola. Och sedan kan man säga att där tar vår insats slut och som det ser ut i dagsläget så har vi ingen uppföljning, så vi vet mycket sällan hur det går sen för den här eleven då efter att man har gjort utredningen. Och det kan man tycka är lite problematiskt men så ser det ut, att där övergår det här till skolans ansvarsområde.

INTERVJUARE: Jag måste bara få fråga där, är det alltid så att ni är med och möter också skolan där eleven går och berättar om det ni har kommit fram till i utredningen?

JONAS: Nej, inte alltid, det är lite olika. Man kan säga att det primära uppdraget, det är ju att informera vår patient och i

förekommande fall då, alltså om det är barn under 18 år, så vårdnadshavare, om slutsatserna. Och sen är det upp till dem att då bestämma, vill de ha med skolan eller inte, det förekommer att man inte vill ha det och då är det ingenting vi kan påtvinga. Men i de allra flesta fall så vill man det och där upplever jag också att det ofta är ett stort intresse från pedagoger för att delta vid de här återgivningarna.

INTERVJUARE: Vad ser du då, Jessica? Vad tänker du kring det här samarbetet, hur ser det ut i dag?

JESSICA: Nej, men jag tänker att det är jätteviktigt att få till den här återkopplingen till skolan. Sen så tänker jag på det du sa, Jonas, om uppföljning, det hade ju varit ett önskeläge, och det kan jag se i rådgivning att det verkligen skulle gynna eleverna om man hade kunnat göra en uppföljning efter en tid, hur har det gått nu. Så att man kanske också som undervisande lärare får möjlighet att ställa frågor, ”Men vi har gjort det här och det här och det här blev inte riktigt som vi har tänkt oss, kan du hjälpa oss att förstå kanske varför?”

JONAS: Ja, absolut och jag välkomnar den tanken. För att som det är nu, det händer ju att det hör av sig någon som har varit här på en utredning eller föräldrar och säger ”Ja, men du, det här blev faktiskt jättebra, vilken bra insats” och nu tänker man på ett nytt sätt och så i skolan. Eller så är det någon som hör av sig och säger att nej, det händer inte så mycket och vill att man ska ha ett nytt möte och se om man kan få i gång någonting. Men oftast hör man ingenting.

INTERVJUARE: Nej.

- JESSICA: Nej. Och sen tänker jag ibland så också, vi har ju det här med att lärare byter jobb ibland [skratt].
- JONAS: Ja, absolut.
- JESSICA: Och så kommer det kanske en ny lärare som inte har fått den här återkopplingen. Och då kommer vi till det här med utmaningen att förvalta igen, att den som har fått den här återkopplingen från dig ska göra en så bra överlämning som möjligt till nästa lärare. Och där ser man också att av naturliga orsaker så är det lätt att det här kan tappas bort.
- JONAS: Och där kan jag också inflika apropå det du säger, Jessica, att något som jag märker och mina kollegor som gör de här utredningarna, det är att det är väldigt många som vi träffar här som har många lärarbyten bakom sig, som har haft flertal olika lärare. Och där kan man väl säga att det är ju ofta då problematiskt om det är också att man har lite utmaningar i sin inläring, medan den som kanske har lätt för sig inte påverkas lika mycket av det.
- INTERVJUARE: Just det, det blir en extra svårighet av det också, att man inte får den här kontinuiteten då?
- JONAS: Det tror jag absolut.
- INTERVJUARE: Mm. Tycker du var också inne på det att ... Allt handlar ju inte om de här specifika räknesvårigheterna men vad händer då om ni gör en utredning och så visar det sig att den här eleven inte har den här diagnosen, specifika räknesvårigheter eller dyskalkyli, men man ser att det finns fortfarande matematiksvårigheter då. Hur går man för

elevens skull vidare då med det där som kommer fram i utredningen, hur brukar ni göra, vad kan ni göra där?

JONAS: Ja, och det är ganska vanligt, man kan säga att det är inte ... Det är mindre än hälften av utredningarna som utmynnar i den här diagnosen. Och då är det så att oaktat vad den har visat på så har vi en sån återgivning och trycker på att det som framkommit här ändå är viktigt, för det är ju en väldigt bred kartläggning som görs. Så det skiljer sig inte så mycket då men att vi ... Ja, så att säga, är det inte dyskalkyli, då säger man ... i det avseendet så finns det kanske hyfsade förutsättningar. Men i det här andra avseendet till exempel då att arbetsminnet är nedsatt eller att den här eleven verkar ha det lite svårt med abstrakt, logiskt tänkande, då är det någonting vi trycker på och säger att det är förmodligen där skon klämmer, det är det som gör att det blir kämpigt. Och då skiljer sig åtgärdsförslagen åtminstone delvis från vad de gör då, om det handlar om en dyskalkyli.

INTERVJUARE: Just det, så det blir ändå ... Oavsett vad utredningen visar så försöker ni få till det här mötet med också skola och de lärare som eleven möter?

JONAS: Absolut, utredningen är lika viktig, skulle jag vilja säga, oavsett vad den visar på och så. För att det finns ju ett skäl till att den här eleven har kommit hit helt enkelt.

INTERVJUARE: Just det. Vad tänker du om det, Jessica?

JESSICA: Precis som Jonas säger så är det viktigt att få kännedom om elevernas olika kognitiva förutsättningar. Och i stödmaterialet matematiksvårigheter så har vi en rubrik som heter individuella förutsättningar. Och vi sammanfattar den

rubriken genom att skriva om den kognitiva belastningsteorin. För det är ju så att vi alla har ju olika förutsättningar att bearbeta information och den varierar väldigt mycket från individ till individ. Och jag tänker att dels så är det väldigt viktigt att som individ ... att få kännedom om mina ... att lära känna sig själv och få kännedom om sina egna kognitiva förutsättningar. Vad är mina styrkor, vad är mina utmaningar. Det är bra att känna till för hela utbildningen sen. Och för lärare så är det också viktigt att känna till vad eleverna har för olika förutsättningar, för att kunna utforma stödinsatser på bästa sätt utifrån de här olika förutsättningarna.

INTERVJUARE: Mm. Det här frågeunderlaget som du nämnde, Jonas, finns det att få tag på för den som är intresserad och vill veta mer?

JONAS: Absolut, det ligger ute på webben, man kan hitta det via vår hemsida då, [www.ds.se](http://www.ds.se) då, Danderyds sjukhus, logopedkliniken. Och det heter ”Underlag inför utredning av räkneförmåga.”

INTERVJUARE: Vad bra. Utifrån era respektive perspektiv, vi har varit lite inne på det men jag tänker det vore ändå bra om ni ville ... fick sammanfatta. Vad är det olika instanser behöver göra för att stödet till elever med dyskalkyli eller de här specifika räknesvårigheterna, och även matematiksvårigheter, ska bli så bra som möjligt? Och då tänker jag som logoped, som den som har arbetat i eller ger stöd till skola, vad ser ni för någonting, vad behöver vi få på plats för att det här ska funka så bra som möjligt för eleven?

JONAS: Ja, men jag tror att mycket ligger i en bra kommunikation, att dels att det finns ... när den här remissen kommer till oss, att det finns ett engagemang redan där, att det här underlaget är väl ifyllt, så att vi som gör utredningar ser att här finns faktiskt en tydlig mottagare som kommer att ta emot och förvalta slutsatsen av utredningen. Och sen handlar det om att våra åtgärdsförslag ska kunna möta de förutsättningar skolan har, att ge den här eleven tid och stöd. Vi ser att många skulle behöva undervisning i ett mindre format, kanske gärna enskilt, men där är ett problem att skolans resurser inte alltid räcker till för det. Och sen att sprida kunskap om dyskalkyli också rent allmänt i samhället, för att det florerar i dag, skulle jag vilja säga, en hel del olika uppfattningar och även många missuppfattningar om vad dyskalkyli är och inte är.

INTERVJUARE: Mm. Vad vill du säga, Jessica?

JESSICA: Jag tänker också på det här med kommunikationen, att den är viktig, att matematiken verkligen inte är ett ensamarbete i klassrummet, varken för den undervisande läraren eller för eleven i fråga, utan det här behöver vara en fråga som diskuteras. Matematikundervisningen behöver diskuteras ända upp i elevhälsan och elevhälsan behöver fundera över hur kan vi vara ett stöd till de undervisande lärarna i matematikundervisningen. Hur kan våra olika kompetenser stärka den undervisning och det åtgärdsarbetet som ska ske i klassrummet. Och jag tänker på det som du pratade om, Jonas, att en del elever skulle behöva få undervisning i ett mindre sammanhang. Och ibland så kanske det handlar om



att man behöver få olika doser av intensivundervisning, kallar vi ju det.

JONAS: Ja.

JESSICA: Och då behöver den vara noga planerad och strukturerad ur ett organisatoriskt perspektiv. Och den behövs följas upp, vad har den här intensivundervisningen gett och har man inte fått den effekten man önskar och hur behöver man i så fall skruva på de insatserna. Så om man har en elev som man har identifierat har ett stort stödbehov så tänker jag att man behöver fundera ända från lednings håll, hur kan vi organisera undervisningen så att det ger våra elever de bästa förutsättningarna.

INTERVJUARE: Det där var väl bra slutord, Jessica [skratt]. Och tyvärr är det dags att runda av dagens intressanta samtal, det är mycket värdefullt som har kommit fram, tycker jag. Dels inblick i hur en utredning går till, vad dyskalkyli är och tänker det som du tog upp också, Jonas, med insikten om att det också tar sig uttryck i flera olika ämnen i skolan och hur viktigt det är att man har koll på det för att kunna stötta också i de ämnena. Så stort tack för att ni var med i podden, Jonas Walfridsson, logoped på logopedkliniken vid Danderyds sjukhus, och Jessica Borglund, specialpedagogisk rådgivare på Specialpedagogiska skolmyndigheten.

JONAS: Tack så mycket.

JESSICA: Tack för att vi fick komma.

INTERVJUARE: Mm. Och sen vill jag också säga till dig som lyssnar att om du vill veta mer om matematiksvårigheter och räknesvårigheter och dyskalkyli så gå in på vår webbplats [spsm.se](https://spsm.se). Där kommer du dels att hitta det här stödmaterialet som då har rubriken matematiksvårigheter, som Jessica har refererat till, där det finns evidens och forskningsbaserat material som grundligt går igenom hur man kan möta elever med matematiksvårigheter. Och där hittar du också information om webinarier och kurser i ämnet, som ju finns i vårt kalendarium på [spsm.se](https://spsm.se) och där finns också alla avsnitt av den här podden Lika värde, och där ibland då poddarna som tar upp fler frågor kring matematiksvårigheter. Så tack för att du har lyssnat och på återhörande.

INFORÖST: Tack för att du lyssnat på Specialpedagogiska skolmyndighetens podd. Fler avsnitt kan du hitta på vår webbplats och där poddar finns. Om du vill veta mer om oss och vilket stöd vi erbjuder, gå in på vår webbplats, [spsm.se](https://spsm.se). Följ oss även på Facebook, Twitter och Instagram.